

Sint Eustatius, 20 oktober 2021.

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Koninkrijksrelaties,

Best wel vaak pak ik de pen op om u van mijn bevindingen, observaties en analyses te voorzien. Dat doe ik immer in de volle overtuiging dat ik u - en indirect de Statiaanse bevolking - daarmee een dienst bewijs. Per slot van rekening is hier (op Sint Eustatius) geen sprake van objectieve nieuwsgaring; er is geen krant en er zijn geen kritische journalisten. The Daily Herald - een krant van Sint Maarten - publiceert nog wel eens een foto of een artikel maar de inbreng van onafhankelijke en kritische journalisten is gering. En bij gebrek hieraan is het altijd weer afwachten hoe de redactie de binnengekomen kopij weegt en nieuwswaardig acht (en dan praat ik nog niet eens over een beginsel van hoor en wederhoor). Ik ben ook maar gewoon een van de schrijvers, niet zijnde een journalist. En dan kan het dus gebeuren - heel begrijpelijk overigens - dat het gewicht van de (woordvoerder van de) regeringscommissaris groter is dan dat van de auteurs van ander binnenkomend materiaal. Voor de goede orde: zelf schrijf ik niet heel veel naar The Daily Herald; ik hecht er meer waarde aan om leden van de Tweede Kamer direct te informeren.

Toen ik mijn brief van 14 oktober jl. schreef - zo moet ik u bekennen - werd geweld gedaan aan het voor mij best wel belangrijk, zo niet 'heilig', uitgangspunt dat de overheid altijd de waarheid beweert. De berichtgeving over - bijvoorbeeld - het toeslagendossier - in Europees Nederland - en de rol die de overheid (ministerraad, Belastingdienst, etc.) daarin speelt heeft mij natuurlijk weer eens met de neus op de feiten gedrukt maar op de een of andere manier probeer ik mij vast te houden aan het algemene beeld dat de meeste mensen deugen en dat de overheid een betrouwbaar orgaan is.

Tijdens de recente vergadering van de Eilandsraad werd echter feitelijk en aan de hand van wetsartikelen betoogd dat de regeringscommissaris een geheel eigen draai geeft aan de werkelijkheid en niet in het belang van de bevolking acteert. Zij is niets meer of minder dan een zetbaas van de staatssecretaris en dient uitsluitend zijn belang en daarmee dus ook zijn agenda, volgens welke de investeerders vrij gehouden moeten worden van zaken als werknemers die op covid worden gecontroleerd, transparantie in plannen en vergunningen en al waarover maar lastige vragen kunnen worden gesteld. Aldus heb ik in mijn vorige brief een hypothese geformuleerd. Via media als DossierKoninkrijksrelaties.nl, BES-reporter en Koninkrijk.nu komen die berichten natuurlijk ook onder ogen van Statianen hier op het eiland en zelfs van Statianen en belangstellenden anderszins die inmiddels elders wonen en werken.

En zo kon het gebeuren dat over mij werd gesproken op Facebook (waarop ik niet eens een account heb) als zou ik alleen maar slechte dingen over Statia zeggen en beter maar snel kan vertrekken (naar waar ik vandaan kom) ¹. Veelal door mensen met wie ik nog geen woord heb gewisseld en

¹ Gemakkelijk zal de lezer de naam Clyde van Putten hierbij in gedachten nemen omdat door hij zich veelal heeft getoond als vertolker van hetgeen op eiland wordt gevoeld. Soms denk ik wel eens dat de staatssecretaris is gekomen op de interventie, als reactie op zijn "boze uitspraken" indertijd publiekelijk gedaan. In reactie daarop: "*nee, het was niet Clyde van Putten*".

waarvan ik meen te weten dat zij en ik elkaar helemaal niet kennen. Voor de goede orde: ik ben een groot voorstander van het debat, waarin op basis van argumenten en meningen een zekere consensus wordt bereikt tussen gesprekspartners. In die zin ben ik ook een groot voorstander van zgn. townhall meetings hier op het eiland waarin fundamentele vragen, althans vragen die relevant zijn voor de koers die moet worden gevaren, de strategie die moet worden gehanteerd en de toekomst die moet worden nagestreefd, hier op het eiland. Ze vinden gewoonweg niet plaats. Er wordt uitsluitend in achterkamertjes en op grote afstand gesproken over en niet met Statianen.

Maar, en dan volgt een belangrijke observatie (althans volgens mij): hier botsen twee paradigma's van waaruit de werkelijkheid wordt waargenomen. Enerzijds is er het sociaaleconomisch paradigma (waarmee ik zelf de wereld tracht te bezien) en waarbij het dus gaat om zaken als onderwijs, gezondheidszorg, leven en inkomen (incl. de discussie rond het sociaal minimum en het minimuminkomen), etc. Anderzijds is er het culturele paradigma dat uitgaat van de mens in zijn leefomgeving en daarin waarden toekent. Zelf zit ik er zo in dat - wat mij betreft - iedereen gelijkwaardig is en dat discussies tussen gesprekspartners moeten geschieden op basis van gelijke en objectieve informatie die voor alle partijen beschikbaar is. Wederzijds respect en - als genoemd - onderlinge gelijkwaardigheid zijn voor mij waarden die hoog in het vaandel staan.

Maar in genoemd cultureel paradigma zijn er ook mensen die "eigen volk eerst" een bijzonder hoge waarde toekennen (hetgeen strijdig is met wederzijdse gelijkwaardigheid en respect). In dit geval dus uitgaande van "Statia voor de Statianen" gebaseerd op de ideologie van *Blut und Boden* die een kleine honderd jaar geleden een belangrijk bestanddeel werd van de nationaalsocialistische ideologie van waaruit de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust konden ontstaan. In dit paradigma kan het dus voorkomen dat mensen zeggen "Ik weet wat goed voor ons (jullie) is want ik kom hier immers vandaan" of "Die mensen moeten weggaan: ze komen hier immers niet vandaan en hebben dus geen recht van spreken". In dit paradigma lijkt respect ook vooral iets dat men toekomt, niet vanzelfsprekend iets dat men jegens anderen zou moeten tonen.

Met nadruk merk ik op dat ik in deze tekst geen waardeoordeel geef over welk paradigma dan ook (behalve dat ik in mijn brieven tot op heden uitga van het sociaaleconomisch paradigma). Ik stel hooguit vast de in de verschillende discussies gesproken wordt vanuit een geheel eigen belevingswereld met daarin al dan niet expliciet gedefinieerde uitgangspunten of axioma's. Vanuit een cultureel paradigma kan het dus heel normaal zijn dat strenge regels worden gehanteerd voor hen die van buitenaf hier willen wonen en werken en - omgekeerd - dat mensen vanzelfsprekend het recht hebben om goedkoop te wonen omdat ze op Statia zijn geboren en getogen (en wellicht inmiddels genoeg inkomen of vermogen hebben om door te stromen naar een duurder woning).

En evenzo kan het dus voorkomen dat de regeringscommissaris (die van Statia afkomstig is) een beleid vanuit Europees Nederland wordt opgedrongen en ook uitdraagt (dat in sociaaleconomisch opzicht niet vanzelfsprekend gunstig is voor de Statianen); een beleid waarover ik negatief schrijf juist omdat het niet vanzelfsprekend gunstig uitpakt voor de Statianen (en deels is gebaseerd op

onjuistheden). Tja, en dan zijn er op Facebook "getrouwen van de regeringscommissaris" die mijn brieven eerder zien als 'laster' dan dat diezelfde mensen echt op de inhoud ingaan (ik zou zomaar durven te veronderstellen dat de publicisten op Facebook geen enkele brief van mij hebben gelezen, maar zijn aangemoedigd aldus te handelen door een team van 'spinners' in de entourage van zowel de staatssecretaris en de regeringscommissaris. Voor de goede orde: de zin begint met "ik zou zomaar durven te veronderstellen..."). Mijn brieven staan overigens allemaal op <http://statia.nu>.

Mede aanleiding tot deze discussie is de voorgestelde verhoging van het minimumloon op Bonaire en Saba waarbij Sint Eustatius niet wordt genoemd. Ik heb de brief en het onderliggende rapport van de Centrale Dialoog gelezen en ik zie dat deze Dialoog hooguit ruimte ziet voor een verhoging van het minimumloon met het inflatiepercentage, in samenhang met andere maatregelen. Tot zover de feiten. Maar ja, nu begint de Statiaanse bevolking te morren en nu zou er ineens sprake zijn van een misverstand. Tja, 'spinnen' is ook een vak. Overigens plaats ik graag een kanttekening: zou het niet juist zijn om de kaders waarbinnen de Centrale Dialoog overlegt juist wettelijk te bepalen met een door de overheid vastgesteld minimumloon? Of moet het minimumloon het resultaat zijn van het CAO-overleg waarmee ik de Centrale Dialoog zou willen vergelijken. Het is anders wel heel toevallig dat de Centrale Dialoog van Saba en die van Bonaire, geheel onafhankelijk van elkaar beide tot het voorstel van een verhoging van 10% komen. Maar ja, het kan natuurlijk...

Hoe nu verder? Tja, dat is voor mij ook een open vraag. Ik blijf schrijven over mijn observaties, die ik vervolgens tracht te duiden met een juiste motivatie en met dit alles treed ik de wereld tegemoet. Zij die dat uitleggen als laster daag ik uit niet zozeer het debat via Facebook te voeren maar mij te benaderen (j.m@jhtm.nl) voor een discussie over welk door mij opgebracht onderwerp dan ook. Het debat via Facebook (nogmaals, waarop ik zelf geen account heb) is stemming makend en lafhartig: een praktijk die veel voorkomt bij elkaar pestende scholieren die vaak te bang zijn om in alle openheid het werkelijke gesprek ("face to face") aan te gaan.

Tot zover een reactie op hetgeen ik meen te zien en te voelen.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road 4, Upper Round Hill,
Sint Eustatius, Caribisch Nederland.

Cc: *Nationale Ombudsman*
Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme